

ДОБА ОБРЕНОВИЋА: Како је УНИШТЕНО СКОРО СВЕ што је ова династија оставила Србији

17.10.2017.

Осим химне „Боже правде“, која је настала за време владавине династије Обреновић, ова династија је још много тога даривала своме Отечеству и своме Роду.

1. За владавине Обреновића Србија је постала држава: вазална (1830), независна (1878), Краљевина (1882), уз не мала територијална проширења. Била је правна и уставно уређена држава. Ако изузмемо уставна акта из првог устанка, сви уставни нововековне Србије донети су за владавине Обреновића (1835, 1838, 1869, 1888 – 1903. враћен са малим изменама – и 1901)

2. Уставом из 1888, који је био један од најнапреднијих устава у Европи, уведена је парламентарна владавина у Србији. Овим уставом је гарантована заштита слободе од самовоље државне власти, забрањен прогон српских грађана, зајамчена права и личне слободе грађана и слобода говора, мисли, штампе и удруживања, извршена децентрализација државе (уведена окружна, среска и општинска самоуправа), обезбеђена судска независност итд.

3. Књаз Милош је такође увео једно од капиталних обележја државности у Србији, а то је такозвана „стајаћа војска“ или државне оружане снаге

4. Краљица Наталија је основала фонд “Наталијанум” и поклонила је Универзитету у Београду Краљевски домен у Мајданпеку од око 8.000 хектара, а рудник злата, који се на њему налази, српској сирочади. Тим гестом Краљица Наталија је убедљиво највећи добротвор Београдског Универзитета.

5. Краљ Милан је поклонио имање Јевремовац за Ботаничку башту.

6. Кнез Михаило је дао плац за Српску Академију.

7. Књаз Милош је 1859. увео општинске кошеве у које су сељаци били обавезни да дају одређене количине жита, које се потом делило народу у случају глади или неких других неприлика, као сто су сушне године, поплаве или касније, после Милошеве смрти у ратним условима. Ово је трајало до 1915.

8. Обреновићи су посебно водили рачуна о заштити права мањинских заједница у Србији. Врхунац те бриге је доношење устава из 1888. у коме се гарантују сва права свим грађанима Србије.

9. Књаз Милош је основао тајну српску службу и то за време Другог српског устанка, а први велики тајни агент је био народни кнез **Василије Васа Поповић из Берсића код Горњег Милановца.**

10. Књаз Милош је за време посете султану Махмуту у Цариграду отплатио **дугове Васељенске Патријаршије.** Из захвалности према овом лепом и племенитом гесту српског владара, Патријарх и Свети Синод споразумеју се, да се на литургијама спомиње владарски српски дом и српски народ.

11. Те, за Србију, а посебно за Србе, важне 1896. године, Краљ Александар је **присуствовао првим обновљеним Олимпијским играма у Атини и то као једини страни државник.** О томе сведочи филмски запис.

12. **Личним новцем Обреновића или њиховим залагањима је саграђено или, у најмању руку обновљено, преко 400 цркава и манастира.**

13. Главни ктитори **манастира Вујан,** где је као искушеник боравио и благо почивши Патријарх Павле и где се на чудесан начин излечио од туберкулозе, су били Кнез Никола Милићевић Луњевица, деда Краљице Драге, Војвода Милан Обреновић и Господар Јаков Обреновић.

14. 7. јуна 1840. у Србији је почела са радом прва Пошта на Калемегдану у Србији.

15. 1866. је донет први Закон о поштама и издате прве поштанске марке које су биле са ликом Кнеза Михаила (**у свету је прва марка издата у Енглеској 1840**).

16. 1874. Србија је са још 21 земљом из света постала оснивач Светског поштанског савеза.

17. 15. септембра 1884. је пуштена у саобраћај прва пруга изграђена у Србији између Београда и Ниша.

18. Први градски превоз у Београду је кренуо 1892. када су трамваји са коњском запрегом превозили путнике по Београду. Годину дана касније је прорадио трамвај на електрични погон.

19. Први Лицеј-Велика школа отворена је 1838. У Београду.

20. Прва књижара отворена је 1827. (Глигорије Вазаревић код Саборне цркве)

28. Прва штампарија је почела са радом 21. маја 1831. (донели је из Санкт Петербурга Цветко Рајовић и Аврам Петронијевић).

29. Са радом је почело 1859. Народно позориште које је изграђено пре свега личним средствима Кнеза Михаила уз учешће Краља Милана и Капетана Мише Анастасијевића.

30. Прва библиотека основана је 1815. при Књажевској канцеларији, а библиотека у Београду је основана 1838. као зачетак Народне библиотеке. За народну библиотеку на Косанчићевом венцу Кнез Михаило је дао на располагање свој плац.

31. Прво учено друштво – Друштво српске словености, основано је 1841.

32. Први бал у Србији је приређен 1827.

33. Прву апотеку и болницу је 1826. отворио Господар Јеврем Обреновић у Шапцу.

34. Прва апотека у Београду је отворена 1830. Код Саборне цркве (власник Матеја Ивановић).

35. Прва болница у Београду основана је 1832.

36. Први пут жене су сале за трпезу заједно са мужевима и осталом господом 27. јануара 1838. на свечаној вечери на Милошевом двору.

37. Први билијар је стигао у Србију 1822.

38. Први клавир 1824. добила је Савка, млађа кћи Књаза Милоша.

39. Први српски и београдски сајција је био г. Пилер од 1835.

40. Прва полиса осигурања издата је 1839. (осигурана кућа Лазара Зубана).

41. Први телефон, само седам година касније од првог Беловог телефона, уведен је у Београду 14. Марта 1883.

42. Први међумесни разговор обавили су Краљ Милан и Милутин Гарашанин, напредњачки првак, између Београда и Ниша 1886.

43. Јавни телефонски саобраћај у Београду почео је 1898. када је у Коларчевој задужбини постављена телефонска централа са 50 бројева.

44. Први путујући биоскоп се појавио 1900.

45. 1895. је основано Друштво за подизање Храма Светог Саве.

46. Српска Краљевска Академија је установљена законом 1. новембра 1886.

47. 1823. Књаз Милош је наредио да се Дан Светог Саве обележава као школска слава у Србији.

48. Српска цртачка и сликарска школа основана је 1895.

49. Мокрањчева Српска музичка школа је основана 1899.

50. 6. маја 1830. је у Пожаревцу постројена прва чета Књажевске гарде – Гвардије која је претеча елитне јединице војске Србије, Гарде.

51. Кнез Михаило 1868. доноси решење о ковању српског новца – паре, а динар је искован први пут 1875. одлуком Кнеза Милана.

52. 23. Септембра 1893. У Београду је упаљена прва сијалица (угао Коларчеве и Македонске улице).

53. На Дорћолу је 1893. израђена је прва електро-централа која је снабдевала трамвај и јавно осветљење у Београду, који је тада имао 55.000 становника. Електрика је у Београду уведена 8 година после Париза и 5 после Берлина, а пре многих Европских метропола.

54. Прва индустријска хидроцентрала у Србији је пуштена у погон на Илиндан 1900. на Ђетињи код Ужица.

То је прва хидроцентрала на Балкану и прва у Европи по Теслином принципу.

Тако да са слободом можемо рећи да је Србија тог времена ишла у корак са Европом.

Извор: hronograf.net